

JOANNA ĆWIKLIŃSKA-ZIOMEK

Związek Miast Polskich

ORCID: ORCID 0003-0297-8718

INTEGRACJA PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO Z PLANOWANIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM NA POZIOMIE LOKALNYM W KONTEKŚCIE ZMIAN USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM

Słowa kluczowe: planowanie strategiczne, planowanie przestrzenne, model funkcjonalno-przestrzenny, strategia rozwoju gminy

Abstrakt. Celem artykułu jest przedstawienie koncepcji integrowania planowania strategicznego i planowania przestrzennego wynikającej z wprowadzonych w 2020 roku (Ustawa, 2020) i projektowanych przepisów prawa¹. Tekst bazuje na analizie przepisów ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także projektów zmian i uzasadnień do projektów zmian ww. ustaw².

W tekście tym szczególną uwagę zwrócono na integrowanie działań planistycznych – w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym – na poziomie lokalnym. Wskazano, że istotnym wzmocnieniem zapoczątkowanego w 2020 roku procesu wdrażania zintegrowanego systemu programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego na poziomie gminy, na bazie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, ustalenia i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie, może stać się planowana zmiana przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

*Integration of spatial planning with socio-economic planning
at the local level in the context of amendments to the Spatial
Planning and Development Act*

Key words: strategic planning, spatial planning, functional-spatial model, local development strategy

¹ Projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw z dnia 22.04.2022 r.

² W brzmieniu aktualnym na dzień 25.07.2022 r.

Abstract. The aim of the article is to present the concept of integrating strategic planning and spatial planning resulting from the legal regulations introduced in 2020 and planned. The article is based on an analysis of the provisions of the Act on the principles of conducting development policy, the Act on Municipal Self-Government, the Act on Planning and Spatial Development, as well as draft amendments and justifications to draft amendments to the above-mentioned set.³

The article pays particular attention to the integration of planning activities in the social, economic and spatial dimensions at the local level, indicating that a significant strengthening of the implementation of the integrated system of socio-economic and spatial programming at the commune level, based on the functional and spatial structure model, started in 2020, arrangements and recommendations in the field of shaping and conducting spatial policy in a commune may become a planned amendment to the provisions of the Act on Spatial Planning and Development.

Wprowadzenie

Postulat zintegrowania planowania strategicznego i przestrzennego na wszystkich szczeblach programowania rozwoju – krajowym, regionalnym i lokalnym był formułowany od wielu lat zarówno przez kręgi naukowe (np. Markowski, 2008; Korzeniak, 2012; Markowski, Drzazga, 2015; Markowski, 2015; Wojnicka-Sycz, 2018; Sztando, 2021), w tym członków Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, jak i środowiska branżowe i samorządowe zaangażowane w realizację działań rozwojowych. Potrzebę takiej integracji zauważyły również organy władzy wykonawczej. W przyjętej w 2011 roku przez Radę Ministrów Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 proponowano odstępianie od dychotomii planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego na poziomie krajowym, wojewódzkim i lokalnym, a w odniesieniu do obszarów funkcjonalnych wprowadzono współzależność celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej. Sformułowano w niej takie założenie, że planowanie strategiczne zostanie powiązane z planowaniem działań w ramach programów rozwoju i programów operacyjnych, współfinansowanych ze środków UE (Uchwała Rady Ministrów z 13 grudnia 2011 roku w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, 2012).

Idea łączenia planowania strategicznego i przestrzennego znalazła także odzwierciedlenie w proponowanych modelach zintegrowanego planowania rozwoju.

³ The article is based on planned amendments to the Act on Spatial Planning and Development as it stands on 25/07/2022.

W wyniku przeprowadzonej w 2014 roku dyskusji, w ramach cyklu seminariów Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, zaproponowano wprowadzenie nowych rozwiązań polegających na:

integracji planowania społeczno-gospodarczego z planowaniem przestrzennym i stworzenia spójnego systemu planowania rozwoju lokalnego i ponadlokalnego (regionalnego i krajowego); wprowadzeniu wiążących ustaleń dla podmiotów planowania publicznego powstających w subsydiarnym procesie planistycznym na poziomie ponadlokalnym (wojewódzkim i krajowym) i warunków ich egzekwowania; uwzględnieniu w systemie planowania zmiennych w czasie powiązań funkcjonalno-przestrzennych w prowadzonej działalności gospodarczej i społecznej przekraczającej granice administracyjnych podziałów przez wprowadzenie instrumentów realizujących cele wynikające z ponadgminnego podejścia funkcjonalnego (sprawa do szczegółowego przemyslenia); wprowadzeniu na obszarach gmin powszechnie obowiązujących zasad urbanistycznych (przepisów prawa miejscowego) (zmienianych w trybie planowania rozwoju), a wynikających z aktualnej ewidencji sposobów zagospodarowania i użytkowania terenów oraz uchwalonych planów miejscowych regulujących sposoby zabudowy i zagospodarowania terenu (Markowski, Drzazga, 2015, s. 21).

Postulowano zastąpienie dokumentów dotyczących przestrzeni (w tym studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, planów i koncepcji zagospodarowania przestrzennego) oraz strategii rozwoju na różnych poziomach (lokalnym, wojewódzkim, kraju) nowymi typami powiązanych ze sobą dokumentów strategicznych i operacyjnych. Zgodnie z zaprezentowanymi założeniami planowanie przestrzenne na poziomie lokalnym stałoby się integralną częścią zintegrowanego (strategicznego) planu gminy (Markowski, Drzazga, 2015).

Odmienne podejście do zintegrowanego systemu planowania rozwoju wypracowano w projekcie badawczym realizowanym w latach 2009–2011 na podstawie umowy zawartej między Narodowym Centrum Badań i Rozwoju a Instytutem Rozwoju Miast. W zaproponowanym modelu za istotne elementy systemu planowania rozwoju miast uznano:

1) gminne dokumenty planistyczne, do których zaliczono strategiczny dokument określający politykę przestrzenną miasta, będący odpowiednikiem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, lecz składający się z dwóch wyodrębnionych części: założeń rozwoju miasta oraz części określającej uwarunkowania i kierunki polityki przestrzennej; strategię rozwoju miasta; sektorowe dokumenty planistyczne sporządzane obowiązkowo; dokumenty planistyczne sporządzane w zależności od potrzeb; miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego; programy i projekty stanowiące dokumenty o charakterze operacyjnym, służące do

realizacji określonych polityk; 2) wieloletni program inwestycyjny miasta; 3) system informacji przestrzennej, monitoringu i analiz; 4) ustalony, zorganizowany sposób wiązania elementów systemu na poziomie miasta, realizowany przez: a) bezpośrednie powiązania między dokumentami, b) oparcie wszystkich dokumentów w zakresie celów, priorytetów i standardów oraz głównych rozwiązań przestrzennych na przyjętych założeniach rozwoju miasta, c) przekazywanie wszystkich przesądzeń planistycznych i informacji o planowanych zamierzeniach do systemu informacji przestrzennej, monitoringu i analiz, d) gromadzenie i przetwarzanie informacji stanowiących podstawę planowania oraz prowadzenie analiz ukierunkowanych na stwierdzenie potrzeby podjęcia interwencji na poziomie lokalnym, a także wnioskowanie o taką interwencję na wyższym poziomie; 5) zorganizowany sposób powiązań z dokumentami powiatowymi, regionalnymi, krajowymi i gmin sąsiednich oraz powiązań z zewnętrznymi zbiorami informacji (Korzeniak, 2012, s. 66).

Model przewidywał, że integrowanie działań planistycznych na poziomie lokalnym nastąpi poprzez nadanie priorytetowego znaczenia odrębnie uchwalanym założeniom rozwoju miasta, które będą podstawą do późniejszego ustalenia i przyjęcia uwarunkowań i kierunków polityki przestrzennej oraz punktem wyjścia do opracowania innych dokumentów planistycznych, w tym strategii rozwoju (Korzeniak, 2012).

U podstaw tych odmiennych propozycji dotyczących systemu zintegrowanego planowania rozwoju leżała m.in. potrzeba pełniejszego połączenia działań planistycznych w obszarze przestrzennym i społeczno-gospodarczym. Postulat łączenia planowania działań rozwojowych w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej znalazł swój realny (a nie tylko postulatywny) wyraz we wprowadzonych w 2020 roku zmianach do ustawy z 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju; ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym i ustawy z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Ustawa o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, 2020).

Zmiany te skutkowały odstąpieniem – na poziomie planowania krajowego – od długookresowej strategii rozwoju kraju i koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju (zintegrowanych jedynie w założeniach dokumentów projektujących rozwój na poziomie krajowym) na rzecz średniookresowej strategii rozwoju, łączącej aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne (Uzasadnienie do ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, 2020). Średniookresowa strategia rozwoju kraju stała się dokumentem wskazującym na potencjały i problemy rozwoju (z uwzględnieniem różnicowań przestrzennych), cele strategiczne w trzech wskazanych wyżej wymiarach, oczekiwane rezultaty planowanych interwencji (w tym w wymiarze przestrzennym), a także obszary strategicznej interwencji. Istotą zmian wprowadzonych 15 lipca 2020 roku (Ustawa, 2020)

na poziomie regionalnym było nadanie strategii rozwoju województwa wiodącej roli w zakresie planowania działań rozwojowych zarówno w aspekcie społecznym, gospodarczym, jak i przestrzennym poprzez wprowadzenie obowiązku zawarcia (najpóźniej do 31.12.2025 r.) w jej treści modelu funkcjonalno-przestrzennego; na poziomie lokalnym zaś – usankcjonowanie możliwości planowania rozwoju przez gminy na podstawie strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego (czyli wspólnej dla co najmniej dwóch gmin sąsiadujących ze sobą i powiązanych funkcjonalnie strategii), które łączą społeczno-gospodarcze i przestrzenne aspekty rozwoju (Uzasadnienie do ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, 2020).

Integrowanie planowania przestrzennego z planowaniem społeczno-gospodarczym na poziomie lokalnym

Zmiany wprowadzone ustawą z 15 lipca 2020 roku o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw do ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym spowodowały, że głównym integratorem planowania przestrzennego i strategicznego na poziomie lokalnym stały się obligatoryjne, choć ustawowo niezdefiniowane elementy strategii lokalnych, tj. ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie oraz model struktury funkcjonalno-przestrzennej, stanowiący „ramę dla prowadzenia procesów rozwojowych przez różnych interesariuszy na danym obszarze i w określonym czasie” (Roman, 2022). Niewskazanie przez ustawodawcę definicji i zakresu modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz zakresu ustaleń i rekomendacji umożliwiło (i nadal umożliwia) autorom strategii swobodną interpretację i wypełnienie treścią tych pojęć, w zależności od charakteru strategii, przyjętych kierunków rozwoju i stopnia zaawansowania ich realizacji (Roman, 2022). To z kolei powoduje, że integracja planów strategicznych w wymiarze społeczno-gospodarczym i przestrzennym może być znikoma, głównie w aspekcie przedmiotowym (integracja celów i kierunków działań rozwojowych). Łączenie w aspekcie formalnym (spójność formalna i merytoryczna dokumentów kierunkowo-planistycznych: strategii rozwoju i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) zostało zapewnione przez ustawodawcę poprzez wprowadzenie obowiązku uwzględniania ustaleń strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii rozwoju gminy w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Ustawa z 27 marca 2003 roku o planowaniu

i zagospodarowaniu przestrzennym w brzmieniu zmienionym ustawą z 15 lipca 2020 roku o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw).

Istotnym wzmocnieniem zapoczątkowanego w 2020 roku procesu wdrażania zintegrowanego systemu programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego na poziomie gminy na bazie struktury funkcjonalno-przestrzennej, ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie może stać się planowana zmiana przepisów ustawy z 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, 2022), realizująca podstawowe założenia reformy systemu planowania przestrzennego (projekt załącznika do wniosku dotyczącego decyzji wykonawczej Rady w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększenia odporności Polski, 2022).

Jedną z głównych, proponowanych zmian ww. ustawy dotyczy dokumentu, w którym gmina ustalać będzie politykę przestrzenną (planistyczną), w tym rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Dotychczas rolę taką pełniło studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy. W myśl planowanych zmian studium zostanie zastąpione planem ogólnym, a funkcję dokumentu kształtującego politykę przestrzenną gminy przejmą dwa opracowania: plan ogólny gminy (w zakresie ustalenia stref predestynowanych do rozmieszczenia terenów o określonym przeznaczeniu w planach miejscowych) oraz strategia rozwoju gminy, w której – w ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej (który zyska definicję ustawową) – gmina będzie mogła ustalić model rozwoju i przybliżone rozmieszczenie niezbędnych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym w koordynacji z rozmieszczeniem inwestycji ponadlokalnych (Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, 2022). Zaproponowane rozwiązanie zapewnić powinno integrację systemu planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego na poziomie lokalnym.

Zakłada się, że plan ogólny, sporządzany dla obszaru mieszczącego się w granicach administracyjnych gminy z wyłączeniem terenów zamkniętych, będzie stanowił zwięzły i syntetyczny dokument (posiadający część normatywną i graficzną) wskazujący jedynie ramowe ustalenia w zakresie strefowania obszaru gminy oraz nieprzekraczalne warunki brzegowe realizacji inwestycji (Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, 2022). W planie ogólnym określone zostaną bowiem – jako obligatoryjne elementy – granice stref planistycznych i gminne standardy urbanistyczne, które obejmować będą przyjmowane obligatoryjnie standardy kształtowania zabudowy oraz przyjmowane fakultatywne gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej.

W planie ogólnym można będzie również ustalać granice obszaru uzupełnienia zabudowy lub granice obszaru zabudowy śródmiejskiej (projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, 2022). Zapisy planu ogólnego (który będzie stanowił akt prawa miejscowego) określające ogólne ramy, w jakich mieścić się ma zagospodarowanie przestrzeni (Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, 2022), będą wiążące przy uchwalaniu planów miejscowych, jak i wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy (decyzje te będą wydawane jedynie dla obszarów wskazanych w planie ogólnym jako obszary uzupełnienia zabudowy). Z zapisami planów ogólnych powinny być też zgodne zapisy zintegrowanych planów inwestycyjnych, czyli takich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które będą uchwalane na wniosek inwestora oraz poprzedzane zawarciem umowy urbanistycznej (Projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, 2022).

Zakłada się, że strategiczne ustalenia w zakresie struktury sieci osadniczej, powiązań przyrodniczych i transportowych, które dotychczas były regulowane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – po wprowadzonej zmianie – będą prezentowane w strategii rozwoju gminy (Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, 2022). Poprzez określenie zakresu ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania polityki przestrzennej w gminie, a przede wszystkim sformułowanie legalnej definicji modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej „przeniesiono” bowiem istotną część przestrzennych rozstrzygnięć strategicznych do dokumentu strategii rozwoju gminy, pozostawiając w planie ogólnym jedynie ramy ustaleń strategicznych w zakresie kształtowania przestrzeni (Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, 2022).

W projekcie zmian do ustawy z 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wskazano, że model struktury funkcjonalno-przestrzennej będzie „docelowym układem elementów składowych przestrzeni, który zawiera strukturę sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych, system powiązań przyrodniczych oraz główne korytarze i elementy sieci transportowych”. Zaproponowano również ramy ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie, które powinny znaleźć się w strategii rozwoju gminy. Zgodnie z planowanymi zmianami w strategii rozwoju gminy – w ramach ustaleń i rekomendacji – powinny zostać wskazane kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr

kultury współczesnej, zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego oraz pozostałych aspektów, które będą rzutowały na przyszłe rozstrzygnięcia zarówno strategiczne, jak i przestrzenne (Projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, 2022).

Poprzez wprowadzenie definicji modelu funkcjonalno-przestrzennego i zakresu ustaleń i rekomendacji w ramach kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie starano się zapewnić integrację merytoryczną strategii rozwoju gminy i planu ogólnego. Formalne powiązanie tych dokumentów zostało zapewnione przez wprowadzenie obowiązku uwzględnienia w planach ogólnych zapisów strategii rozwoju gminy. W myśl proponowanych zmian (Projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, 2022) ustalenia planu ogólnego określać się będzie po wzięciu pod uwagę uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, w tym w szczególności polityki przestrzennej gminy określonej w strategii rozwoju gminy (która ma się stać dokumentem obligatoryjnym)⁴.

Podsumowanie

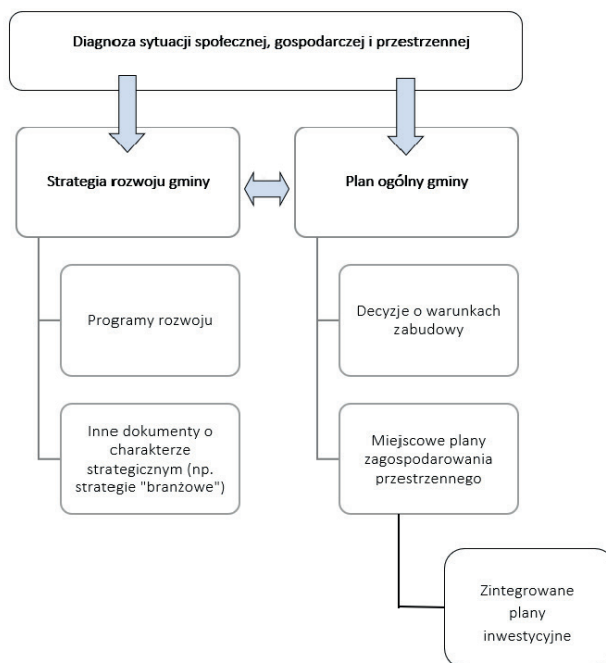
Projektowane zmiany ustawy z 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowią istotny krok w procesie integrowania działań planistycznych dotyczących rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego (których efektem powinny być przyjmowane przez organy stanowiące gminy strategie rozwoju gminy lub plany ogólne). Proponowane – w brzmieniu wynikającym z treści projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw – rozwiązania mogą jednak rodzić wiele wyzwań dotyczących m.in. następstwa czasowego stanowienia ww. dokumentów (stanowione w tym samym lub różnym

⁴ Ustalenia planu ogólnego określać się będzie ponadto, biorąc pod uwagę: ustalenia planu zagospodarowania województwa, rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z ustanowionymi od nich strefami ograniczeń w zagospodarowaniu; rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz granice krajobrazów priorytetowych; warunki wynikające z opracowań ekofizjograficznych, zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie oraz istniejące na terenie gminy formy ochrony przyrody oraz ich otuliny, obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy, strefy ochronne ujęć wody, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi, udokumentowane złoża kopalin i udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, obszary ochrony uzdrowiskowej, zabytki objęte formami ochrony, obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne, tereny zamknięte i ich strefy ochronne, obszary ograniczonego użytkowania, obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, obszary rewitalizacji, obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją.

czasie), ich zakresu merytorycznego (mimo projektowanych regulacji ustawowych) i wynikających z niego wzajemnych relacji ww. opracowań (hierarchiczna, równoległa) czy okresem obowiązywania tych dokumentów (porównywalne, różniące się) (podobnie Sołtys, 2015).

Wydaje się, że najbardziej optymalnym rozwiązaniem (patrz rys. 1) byłoby równoległe prowadzenie prac nad strategią rozwoju i planem ogólnym gminy opartym na wspólnej dla obu tych dokumentów diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej (podobnie Sołtys, 2015), uwzględniającej obszary funkcjonalne, w tym miejskie obszary funkcjonalne (Projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, 2022), wspólny system celów strategicznych (w tym w wymiarze przestrzennym), znajdujący odzwierciedlenie w zapisach strategii i planu ogólnego, spójne rozwiązania i porównywalny czas obowiązywania dokumentów i zasad ich aktualizacji w wymiarach: społecznym, gospodarczym i przestrzennym i jednocześnie stanowienie dokumentów o charakterze operacyjno-wykonawczym (programów rozwoju, strategii branżowych, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych).

Rysunek 1. Proponowany model powiązania prac z zakresu planowania strategicznego i przestrzennego

Źródło: opracowanie własne.

Projektowane i opisane w niniejszym artykule rozwiązania ustawowe dotyczące reformy planowania przestrzennego, wpływające pozytywnie na proces integrowania planowania przestrzennego z planowaniem społeczno-gospodarczym, mogą jednak ulec modyfikacjom. Projekt zmian ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, zmodyfikowany w stosunku do wersji pierwotnej w wyniku prekonsultacji przeprowadzonych w okresie grudzień 2021 – styczeń 2022, jest poddany od kwietnia 2022 roku konsultacjom społecznym. Obecnie trwa proces zbierania uwag i opinii, które mogą wpłynąć na finalny kształt projektowanych rozwiązań.

Literatura

- Korzeniak, G. (2012). Zintegrowane planowanie rozwoju miast – propozycja modelu. *Problemy Rozwoju Miast*, 3, 59–71.
- Markowski, T. (2015). Zintegrowane planowanie rozwoju – dylematy i wyzwania. *Studia KPZK*, 161, 12–26.
- Markowski, T., Drzazga, D. (2015). Koncepcja systemu zintegrowanego planowania rozwoju w Polsce (założenia i zasady kierunkowe budowania systemu). *Studia KPZK*, 164, 10–42.
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw z dnia 22.04.2022 r. <https://legislacja.gov.pl/docs//2/12359051/12873801/12873802/dokument552219.pdf>.
- Roman, G. (2022). *Model funkcjonalno-przestrzenny jako integrator planowania przestrzennego i strategicznego*. https://frdl.mazowsze.pl/static/upload/store/frdl/ANALIZY_CELOWE/analiza-2-2022.pdf.
- Sołtys, J. (2008). *Metody planowania strategicznego gmin z uwzględnieniem aspektów przestrzennych i rozwoju zrównoważonego*. Gdańsk: Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej.
- Sołtys, J. (2015). Problemy planowania strategii i zagospodarowania przestrzennego w zarządzaniu rozwojem obszarów metropolitalnych. *Studia KPZK*, 259, 13–29.
- Sztando, A. (2021). *Integracja gminnego zarządzania przestrzenią z zarządzaniem strategicznym rozwojem gmin*. <https://pl.linkedin.com/pulse/w-przeddzie%C5%84-domkni%C4%99cia-systemu-integracja-z-4-andrzej-sztando>.
- Uchwała Rady Ministrów z 13 grudnia 2011 roku w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. Monitor Polski z 2012, poz. 252.
- Ustawa z 15 lipca 2020 roku o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw. Dz.U. 2020 poz. 1378.
- Ustawa z 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. T.j. Dz.U. 2022 poz. 503.
- Ustawa z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. T.j. Dz. U 2022 poz. 559.

Uzasadnienie do ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw. <https://sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=64>.

Uzasadnienie do zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. <https://legislacja.gov.pl/docs//2/12359051/12873795/12873796/dokument552212.pdf>.

Wojnicka-Sycz, E. (2018). Koncepcja i wymiary zintegrowanego planowania rozwoju w jednostkach samorządu terytorialnego. *Zarządzanie i Finanse*, 16 (1, cz. 1), 257–273.

Załącznik do wniosku dotyczącego decyzji wykonawczej Rady w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększenia odporności Polski SWD (2022). <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication>.

Cytowanie

Ćwiklińska-Ziomek, J. (2022). Integracja planowania przestrzennego z planowaniem społeczno-gospodarczym na poziomie lokalnym w kontekście zmian ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. *Europa Regionum*, 38, 35–45. DOI: 10.18276/er.2022.38-03.